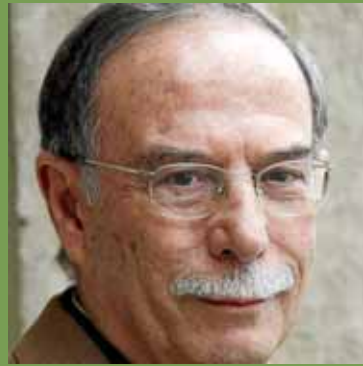

LLIBRES LA RESSENYA
Adéu a la Universitat,
de Jordi Llovet:

"Un llibre que sorprèn i irrita,
que enlluerna i estimula,
substanciós i brillant" / 1

ENTREVISTA AMB
ANTONI VIDAL FERRANDO:
"M'interessen més les obres
trencadores que aquelles
que segueixen les normes" / 3

La llengua
a l'abast

Per CATERINA SUREDA

« Fer-se gran vol dir això,
prendre consciència,
i aleshores hom s'adona
que els "rojos" i els "pagesos"
són els propis, els de casa,
els del seu bàndol » / 6

TEATRE

Radiografies:

"Una barreja desconcertant
de lucidesa onírica.
Anàlitzar-lo des de la lògica
dramàtica seria desmuntar
innecessàriament un puzzle
que només pretén entretenir
i ho aconsegueix" / 7

L'ESPÍRIT

ZONNCULTURNL

El nervi central del llibre, la seva idea troncal, és que la Universitat avui dia s'ha convertit, per culpa de la democratització (o la massificació) de l'alumnat, de la pèrdua social del sentit d'autoritat, de la sacralització de l'oci, de l'eclosió de les noves tecnologies i de la *implementació* del pla de Bolonya, en una monstruosa maquinària burocràtica que tan sols afavoreix els professors ambiciosos i d'esperit menut que hi volen fer carrera sense preocupar-se dels alumnes

ADÉU A LA UNIVERSITAT, DE JORDI LLOVET

La (pen)última lliçó del professor d'humanitats

Text: **Pere Antoni Pons**
dantesllobina@hotmail.com

Quan es va saber que Jordi Llovet (Barcelona, 1947), professor de Literatura Comparada de la Universitat de Barcelona durant molts anys, estava preparant un llibre sobre el seu adéu prematur a la docència, es va generar una expectació més que considerable. Eren molts els que es preguntaven què hi explicaria: ¿la seva idea del que hauria de ser, avui, la institució universitària?, ¿les veritables raons -odis, punyalades i pedaços bruts- que el varen dur a abandonar l'ensenyament, allò que, segons ell, més li agrada de fer en el món?, ¿les disputes i els malentesos que l'enfrontaren amb col·legues i vells rivals? Ara el llibre ja és al carrer i es pot dir que hi ha una mica, o bastant, de tot això. Més moltes altres coses.

El nervi central del llibre, la seva idea troncal, és que la Universitat, avui, s'ha convertit, per culpa de la democratització (o la massificació) de l'alumnat, de la pèrdua so-

cial del sentit d'autoritat, de la sacralització de l'oci, de l'eclosió de les noves tecnologies i de la *implementació* del Pla de Bolonya, en una monstruosa maquinària burocràtica que, d'una banda, tan sols afavoreix els professors ambiciosos i d'esperit menut que hi volen fer carrera sense preocupar-se dels alumnes, i que, de l'altra, ha bandejat el gran llegat humanístic de la cultura d'Occident en favor de l'especialització més banal i de la mercantilització més perversa, obviant la màxima responsabilitat que hauria d'ostentar, que és la de formar nous ciutadans, moralment condrets i civilment útils.

Tot és matisable, és clar. I Jordi Llovet matisa i aprofundeix molt aquesta idea exposada, ara, en massa poques línies i molt en cru. Tanmateix, aquesta és, a grans trets, la seva tesi. Opinable i discutible. Estaria bé que els entesos en la matèria agafassin el guant i debatessin sobre la visió de Llovet. Em fa l'efecte que no succeirà. Més enllà dels aspectes més combatius i programàtics, *Adéu a la Universitat* funciona, també, com un poderós volum d'assaig, en certs episodis, i com un entranyable i *sui generis* relat memorialístic, en d'altres. Uns i altres són els episodis més interessants perquè

són els que més deixen traspuar la personalitat de l'autor: meitat *puer aeternus* entremaliat i meitat savi humanista que sap molt de moltes coses.

El llibre consta de deu capítols, més un pròleg i una coda final. Al seu torn, cada un d'aquests capítols està dividit en diferents apartats. El primer apartat de cada capítol és de caire estrictament autobiogràfic, mentre que els altres ofereixen el repàs històric d'uns determinats fets, idees o temes, i exposen una reflexió general, de tipus clarament assagístic, sobre els fets, idees o temes en qüestió. Per a mi, els capítols més interessants són aquells en què Llovet parla dels seus anys d'estudiant: la Universitat franquista i la politització de l'alumnat, i el temps que va dedicar a fer el doctorat circulant per Europa (Alemanya, França, Itàlia),

quan va conèixer una neboda de Kafka i va tenir Julia Kristeva de professora. El pitjor capítol és, en canvi, el del pla Bolonya. Llovet comet l'error d'eleva a categoria l'anècdota de trenta universitaris tancats a l'edifici de la Central, protestant de la manera més naïf i maximalista -i, val a dir, inútil- contra el Pla aleshores encara no *implementat*.

Tot al llarg del volum, Llovet explica o apunta les seves dèries, passions, gustos i mitomànies, a la vegada que fa un elogi als mestres i als amics que més l'han marcat, des de José Manuel Ble-

dua fins a Martí de Riquer, passant per Xavier Rubert de Ventós. És clar que Llovet no es guarda d'exhibir, també, certs prejudicis i rancors: contra el departament de Filologia Catalana de la Universitat de Barcelona i contra tot el que faci olor de catalanisme, per exemple. Amb tot, Llovet té raó molt sovint: quan envesteix contra la superfluïtat sofisticada de moltes matèries dels *Cultural Studies*; quan fa un elogi desesperat de la importància del llenguatge verbal i avisa que el seu "enviliment" en la nostra societat pot acabar conduint a una perillosa bestialització de l'individu; quan afirma que, sense unes formes assumides per tothom, cap organització social és viable... I té raó, també, quan insisteix en la importància de les aristocràcies de mèrit (encara que no proposa cap mètode fiable per formar-les).

Adéu a la Universitat. L'eclipsi de les humanitats és un llibre que sorprèn i irrita, que provoca i estimula, que enlluerna i espanta, que és substanciós i brillant. Sens dubte convé llegir-lo.

Jordi Llovet i Pomar

Adéu a la Universitat.
L'eclipsi de les humanitats
Jordi Llovet
Galàxia Gutenberg / Cercle de lectors,
Barcelona, 2011
379 Pàg / 21 €